

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
Danmark

Dato: 23. maj 2023
Kontor: Stats- og Menneskerets-
kontoret
Sagsbeh: Malene Juul
Sagsnr.: 2023-0030-8770
Dok.: 2821698

Besvarelse af spørgsmål nr. 682 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 682 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 25. april 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mikkel Bjørn (DF).

Peter Hummelgaard

/

Christian Fuglsang

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 682 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren tilkendegive, hvad han mener om Grundlovens § 65, stk. 1, om offentlighed og mundtlighed i retsplejen, herunder hvad der menes med ”videst mulige omfang”?”

Svar:

1. Det fremgår af grundlovens § 65, stk. 1, at offentlighed og mundtlighed gennemføres i retsplejen i videst muligt omfang.

Det principielle forfatningsretlige sigte med kravet om offentlighed og mundtlighed er at muliggøre en åben, offentlig kontrol med, at alt går rigtig til. Det er fast antaget i den statsretlige litteratur, at grundlovens § 65, stk. 1, er en løfteparagraf, der inden for en bred skønsmargin overlader det til lovgivningsmagten at fastsætte de nærmere regler for offentlighed og mundtlighed. Hensynet til offentlighed og mundtlighed kan således vige for andre hensyn, jf. bestemmelsens ordlyd ”i videst muligt omfang”. Der henvises nærmere til Jens Peter Christensen m.fl., Grundloven med kommentarer (2015), side 400f.

2. Principperne om offentlighed og mundtlighed kommer til udtryk i retsplejelovens § 28 a og § 148. Reglerne i retsplejeloven sikrer, at der almindeligvis er offentlig adgang til at overvære retssagsbehandling ved domstolene, og reglerne om den mundtlige proces sikrer, at tilhørere kan følge med.

Som eksempel på fravigelse af princippet om offentlighed kan bl.a. nævnes retsplejelovens §§ 29-29 e om dørlukning under retsmøder, og §§ 30-31 c om referat- og navneforbud.

Som eksempel på fravigelse af princippet om mundtlighed kan nævnes, at retsplejeloven i et vist omfang giver mulighed for skriftlig behandling af sager ved domstolene.

3. Jeg mener, at udgangspunktet om offentlighed og mundtlighed som grundlæggende principper i retsplejen er rigtigt i en retsstat som Danmark. Som de ovenfor omtalte regler i retsplejeloven illustrerer, kan der dog være tilfælde, hvor andre saglige hensyn som f.eks. statens forhold til fremmede magter eller særlige hensyn til disse i øvrigt, en sags opklaring eller til beskyttelse af personer involveret i en sag efter en konkret vurdering fører til, at udgangspunkterne om offentlighed og mundtlighed må fraviges.